

De kapelletjeswandeling in onze wijk

Een cartoon, getekend door Albert Nuyts die vlakbij de Muneskapel van de Martelarenstraat woonde.

De Muneskapel, Martelarenstraat

De Muneskapel tussen de linden en tegen de boerderij van Jaak Van Gompel.

In het aloude bijgeloof van onze voorouders was de oorsprong van een kapel vaak te vinden bij een kruispunt van wegen. Zij dachten dat boze geesten en toverheksen daar samenkwamen, zodat geen mens bij avond of 's nachts er durfde passeren. Daarom werd op zo'n kruispunt vaak een paal met een Mariabeeld geplaatst om het van hekserij te bevrijden. Die kapelletjes gaven aan de reizigers daarbij de gelegenheid om onderweg even uit te rusten en om met een schietgebedje tot Maria het volgende stuk weg aan te vangen. Voor velen was het een baken, een rustplaats of een veilige plek waar men met zijn gevoelens van vertwijfeling en verdriet terecht kon.

De Muneskapel was ook een echte veldkapel in het Mols Veld, een weidse vlakte zonder woningen of stallingen en ook zonder bomen en

hagen. De dagloners verbouwden er na hun dagtaak graan en aardappelen. Het land werd bemest, omgeploegd, geëgd, gezaaid, gepikt, geogst en aren gelezen. Het was noeste handenarbeid, soms tot het donker was.

De naam 'Munes' is mogelijk afgeleid van de naam van de heilige Dominicus of van die van de eerste eigenaar.

Zoals vele veldkapellen is die van de Martelarenstraat toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van de Zeven Smarten en ze diende tot bescherming van de reizigers en voorbijgangers. De bomen eromheen schepten daarbij een gevoel van betrokkenheid zoals die alleen in de Kempense velden te beleven viel.

De meeste van zulke veldkapellen dateren van rond 1650, en soms nog iets vroeger. In het begin was het slechts een kapelletje aan een staak. Hoe oud de Muneskapel is, weten we niet, maar ze stond al aangeduid op de Oostenrijkse Ferrariskaart van 1775.

Hoewel de Ferrariskaarten een van de eerste gedetailleerde zijn die in omloop zijn gebracht, met onder meer de 'Munis Cappel' en 'Beeldeken Cappel' (nu Hangarstraat) in het Mols Veld, zijn de verhoudingen nog niet helemaal juist.

In 1794 vielen de Fransen ons land binnen en zij vernielden heel wat kerken en kapellen. Ook de Muneskapel werd beschadigd, maar de omwonenden hebben ze daarna meteen hersteld.

In 1900 liet weduwe Justina Van Praet-De Cart van een vooraanstaande Molse familie, de Muneskapel volledig vernieuwen. Toen werden ook de linden geplant.

In het Annoncenblad van Moll van 15 augustus 1903 lezen we: *‘Deze week zijn alhier tegen het Munnekenkapelleke, op de weg naar Millegem de Gewijde Staties geplaatst der Zeven Weeën van Onze Lieve Vrouw. Het is een zeer mooi kunstwerk, dat tot eer strekt van de vervaardiger.’*

Aan de buitenkant van de kapel werden toen zeven reliëfs aangebracht die de zeven weeën van Maria voorstellen: de profetie van Simeon, de vlucht naar Egypte, Jezus verloren in de tempel, de ontmoeting met Jezus bij het kruis, de kruisiging, Jezus' afneming van het kruis en Jezus' begrafenis. Jammer genoeg staat in dit artikel de naam niet bij van degene die de reliëfs heeft gemaakt.

Jezus wordt van het kruis genomen
en in het graf gelegd.

De drie dagen voor Ons Heer Hemelvaart waren voorheen bekend als de 'Kruisdagen'. 's Morgens vroeg trokken de mensen in processie met het kruis voorop door de velden. Men bad voor een vruchtbare oogst. De processie eindigde aan een kapel waar een mis werd opgedragen, ook aan de Muneskapel van de Martelarenstraat.

Als iemand van het Mols Veld of de Hoogstraat ernstig ziek was, deden de buren een noveen. De meisjes gingen van deur tot deur: 'Vanavond om zeven uur beeweg naar de Muneskapel voor ...' Negen dagen lang bad men dan een rozenhoedje aan de kapel.

Bij zomers weer nodigden de lommerrijke linden de omwonenden uit om even uit te rusten na een zware dagtaak en om over de dagelijkse dingen na te praten.

Rik Van Beylen, Staf Raus, Marie van Tin (Geuens), Jan Swinnen, Liske Gelders met de kleine, Martha Vennekens, Louis Swinnen met Micky, Fons Swinnen en Ferdinand Jennen.

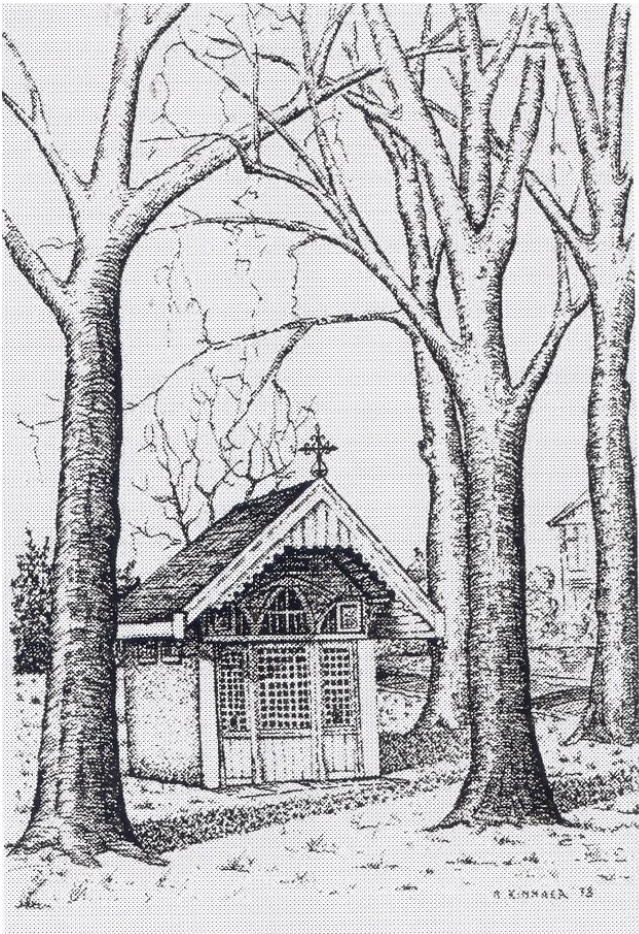
Rond 1960 – Bloemenhulde bij het begin van de meimaand.

De schooljuffrouwen en enkele moeders uit de buurt brengen de kleuters van het Rijpadschooltje met hun boeketjes van tuin- en veldbloemen naar de Muneskapel.

Bij het oplappen van de wegen rond de kapel werden ze steeds wat opgehoogd, zodat de kapel lager kwam te liggen. De jeugd uit de oorlogsjaren herinnerde zich nog duidelijk dat in de strenge winter van 1942 de omgeving van de kapel een ijsbaan was waar duchtig kon geslibberd worden.

Toen de Martelarenstraat in 1964 werd vernieuwd en een betonnen wegbedekking kreeg, moest men de omgeving rond de Muneskapel verhogen. Daardoor verdwenen de drie arduinen treden in de grond. In 1972 brachten de gemeentewerklieden de aanplanting en de rustbanken in orde.

De Muneskapel
Pentekening uit de map Kapellen van Mol, Antoon Kinnaer, 1983

In 1983 verscheen 'De kapellen van Mol', door Antoon Kinnaer uit de Hoogstraat.

Van een twintigtal kapellen van Mol had hij een pentekening gemaakt en de geschiedenis ervan uitgeschreven.

We geven een kort gedeelte wat Toon vertelde over de Muneskapel.

In de kapel staat een blauw geschilderd altaar met een Lieve-Vrouwebeeld met op de arm het Kindje Jezus dat een wereldbol en een kruisje draagt. Op het

eerste zicht lijkt het beeld gemaakt van hout, maar wanneer we het even vastnemen, stellen we vast dat het een gipsen beeld is, donkerbruin geschilderd in imitatiehout.

Foto 1983

Naast het beeld prijken twee kandelaars. Ervoor staat een klein beeldje van het H. Hart met rechts ervan Lieve-Vrouw met het Kindje Jezus op de arm, onderaan een halve maan, voorstellend Onze-Lieve-Vrouw der Hemelen. En links de H. Theresia van Lisieux.

Om de heiligen gezelschap te houden, zijn er twee geknielde engelen, twee medaillons: een met Onze-Lieve-Vrouw van het H. Hart en een van het H. Hart van Jezus. Twee kleine engelen vervolledigen de beeldenreeks. In de kapel staan ook nog een stevige kaarsenhouders en stoelen. De muren zijn wit geschilderd, achteraan zijn witte gemailleerde steentjes met een zwarte boord aangebracht.

We gingen ons licht ook opsteken bij een kloeke tachtiger, Gerard Gys, die nauw betrokken was bij het onderhoud van de kapel. Hij werkte vroeger bij schilder Oscar Van Gompel. Wanneer er tijdens de wintermaanden niet veel te borstelen viel, kreeg Gerard van zijn werkgever genoeg verf om de Muneskapel op te frissen. Vroeger waren de binnenmuren geschilderd in een steenmotief, maar omwille van het vele werk, heeft hij ze overgeverfd.

“Ik heb zowat van iedereen verf gekregen”, vertelde Gerard lachend. Toen de socialist Jos Cools burgemeester was, kreeg ik zoveel verf dat ik wel drie kapellen kon schilderen. Later heb ik van schepen Carlo Van Elsen verf gekregen. De eerste verfbeurt die Gerard aan de kapel gaf, dateerde al van 1924.

2022

Wie onderhield de kapel? Wie stak elke avond de kaarsen aan? Wie was de voorbidster?

Daarvoor gingen we lang geleden te raden bij Alouiza Schroyen uit de Martelarenstraat die in de jaren tachtig en negentig de Muneskapel ordelijk heeft gehouden.

Als verre behoedsters hadden wij: Gerard Waeterschoot en Clara Raus. Later droeg dit echtpaar de zorg en de sleutel voor de kapel over aan hun zuster Stans Raus, die daarna met een gerust gemoed

Onze-Lieve-Vrouw toevertrouwde aan haar broer Staf Raus en zijn vrouwke Lieske.

Het volgende echtpaar in de rij was Jef Ouderits en Roos Cuypers. Fien De Bie, die Jef en Roos opvolgde, werd nadat zij een kaars was gaan aansteken, door een auto gegrepen. Wat zij jammer genoeg niet overleefde.

De taak van Fien heb ik overgenomen. In 1974 kwam de heer en mevrouw Emiel Van Ballaer-Herremans in de Martelarenstraat wonen, wegens verbouwwerken aan hun woning in de Nieuwstraat. Op een avond, terwijl enkele moeders uit de buurt van de kapel een babbeltje hielden, stelde Martha Van Ballaer voor het bidden van een rozenhoedje weer in te voeren. De mensen in de buurt werden door de kinderen met een briefje verwittigd en zo startte weer het bidden aan de Muneskapel in de meimaand.

Op elke dinsdagavond werd het rozenhoedje gebeden en men zong ook enkele liedjes onder leiding van de onderwijzers Ferre Bergmans en Willy Vaes. Het jaar daarop bad men er elke avond een rozenhoedje met mevrouw Van Ballaer als voorbidster.

Toen Martha en Emiel Van Ballaer terug naar hun nieuwe woning in de Nieuwstraat keerden, ben ik begonnen met voor te bidden.

Dag na dag brand ik een kaarsje als avondgroet. Voor het slapen gaan kijk ik nog even door het raam naar het lichtje in de kapel, bewaakt door de lindebomen.

Een romantisch beeld dat iedereen verleden tijd waande, maar nog wel degelijk bestaat.

Op zekere dag stapte ik eens af aan de Sint-Antoniuskapel op de Molderdijk. En wat zie ik? Op de vloer

van de kapel ligt een briefje van 500 fr. Ik raap het op, steek het in het offerblok en ga het zeggen tegen Cécile, de buurvrouw die deze kapel bewaakte.

‘Ja, zeg ik erbij, zoveel geld heb ik in onze kapel aan de Martelarenstraat nog nooit gezien.’

Maar ... wat gebeurt er? Een week later vind ik in mijn Muneskapel ook een briefje van 500 fr. Ook zo maar op de vloer. Ik steek het geld gewetensvol in het offerblok. Een tijdje later ligt er weer een briefje van 500 fr., deze keer niet op de vloer, maar in het offerblok. Ik heb nooit het minste vermoeden gehad wie de gulle gever geweest is.

Ik had de gewoonte de sleutel van de kapel in een plastic zakje te bewaren. Maar op zekere dag was de sleutel spoorloos. En maar zoeken en vragen, niets hielp. Ik kon niet meer in de kapel. Ik ging eerst aankloppen bij Cent Heylen die met een stevige ijzeren draad het slot probeerde open te breken. Zonder succes echter. Dan werd Jean Huysmans aangesproken, in de volksmond heette hij Jean van Marie van het Zwetteke, die met een koevoet het slot forceerde.

Zo kwam het dat Onze-Lieve-Vrouw van dan af achter een nieuw slot veilig haar dagen sleet.

Volgens het wijkkrantje werd sinds 1974 elke weekdag in de mei-maand een rozenhoedje gebeden aan het Muneskapelleke en ook aan het kapelletje op het Pleintje van Borgerhout.

Enkele mensen van de wijk komen in de maand mei elke werkdag om 19.00 uur samen om een rozenhoedje te bidden.

Bij het kapelletje van de Borgerhoutsendijk

Bij het Muneskapelletje van de Martelarenstraat

Het is telkens een bedevaartje in eigen wijk om eens op zoek te gaan naar een korte, gewijde stilte in deze moderne tijd, waarin we voor zo iets eigenlijk alleen hier nog plaats vinden.

In 1990, tijdens een fameuze februaristorm, knakte een schijnbare gezonde lindeboom net boven de grond af. Bij nader toezien bleek de stambasis volledig doorwoekerd te zijn met zwamdraden. Alle andere linden verkeerden in hetzelfde geval en de gemeente besloot al de bomen te rooien.

Het was voor de omwonenden en de voorbijgangers even wennen, want ze misten de eeuwenoude vertrouwde omgeving van de Muneskapel.

In hetzelfde jaar nog werden de nieuwe linden aangeplant.

Alouisa Schroyen onderhield de Muneskapel van 1980 tot 2002 en na haar overlijden nam haar zuster Melanie die in de Hoogstraat woonde, haar taak over.

Melanie had van haar zus de overblijvende kaarsjes gekregen en het geld om kaarsjes bij te kopen. En natuurlijk ook de sleutel.

Elke avond reed ze van de Hoogstraat naar het Muneskapelletje. Ze verwijderde de restjes van kaarsjes en stak er nieuwe in.

Toen het wat moeilijker werd, moest haar zoon Carlo haar naar ginder voeren.

De vlammetjes van de kaarsen, de gewijde stilte in de kapel, zo dicht nabij Onze-Lieve-Vrouwe, overgoten door het geraas van de voorbijrijdende auto's, het deed Melanie toch wat en ze dacht vaak aan het Marialied 'Ik kom niet om te bidden, maar om eventjes bij u te zijn...' In de vakanties en de weekends waren de banken voor de Muneskapel een rustpunt voor de jeugdbewegingen. Melanie vond ooit twee zelfgemaakte kruisjes in een ovale vorm op het kaarsenbakje. Een van de kruisjes legde ze op het altaar. 's Anderendaags was het andere kruisje weg. Maar de volgende dag lag het er weer, maar toen was er een mascotte op de vloer van de kapel bij gegooid. 'Die kinderen toch!?' zei Melanie.

Sinds 2005 heeft Amanda uit de Martelarenstraat de taak overgenomen.

Ze steekt elke dag omstreeks vijf uur een kaarsje aan die dan tot de volgende morgen brandt.

In de meimaand werd tijdens de weekdays om zeven uur een rozenhoedje gebeden.

Het was Corry Van Loon die voorbad. Amanda en Corry onderhielden het kappelletje en ze poetsten het geregeld op, want het stof en de bladeren hadden er vrije toegang.

Corry zorgde elk jaar voor een fijn altaardoek. Ze had ook een Onze-Lieve-Vrouwebeeld van Amanda, dat zeker honderd jaar oud is, heel mooi opgeknapt.

Voor de meimaand begint, krijgt het Muneskapelletje een jaarlijkse grote schoonmaakbeurt.

Ze hebben ook een cd van Luc Van Meeuwen gekocht met mooie Marialiederen tijdens het rozenhoedje. Afhankelijk van het weer komen er toch een tiental personen opdagen.

De laatste kapelvereerders: Amanda, Melanie en Corry.

Na het overlijden van Melanie en Corry is Amanda nog de enige vrijwilligster van de Muneskapel aan de Martelarenstraat.

Als het donker begint te worden, steekt ze elke dag de straat over om er een noveenkaars te ontsteken.

In de winterperiode is dat zelfs om 4 uur in de vooravond. Heel de nacht brandt de noveenkaars als een lichtend straaltje in deze donkere en koude periode.

Maar... Zoals elke dag staat de dochter van Gusta van de Gulden-sporenlaan heel vroeg gereed om naar haar werk rijden. Bij het buiten komen valt haar oog op de kapel, waar het licht van de kaars feller brandt dan anders, een vlammen licht zelfs. Als ze wat dichterbij komt, ziet ze dat het altaartje in volle gloed staat. Het brandt er!

Ze springt uit haar auto en rent naar de woning van Amanda en roept: 'Het brandt in de kapel!'

Amanda grabbelt de kapelsleutel mee en beiden rennen de straat over. Werkelijk, het altaar staat in lichte laaien. De dochter van Gusta vliegt naar de woning, die er dicht bij staat en roept om een emmer water. Met een smak blust het water de brand. Het smeult erg na en de grijzige damp vult de ruimte. Als die langzaam wegtrekt, krijgt de brand een gezicht: gesmolten kaarsen, een verkoolde altaardoek en een verschroeid tablet. Amanda heeft de tranen in de ogen en ze beeft.

Nadat ze wat bekomen zijn, beseffen ze dat de ramp nog veel erger had kunnen aflopen en de kapel in een rokend puinhoop had verwoest kunnen zijn.

‘Hoe is die brand toch mogelijk geweest?’ vragen ze zich meteen af. De noveenkaars stond toch op een schoteltje op een staander voor het altaar opgesteld. Amanda denkt dat door de voorbijrazende vrachtwagens de kaars die hogerop naast het Lieve-Vrouwebeeld stond, naar beneden is getuimeld op de brandende noveenkaars. De werklieden van de gemeente zijn alles komen opruimen en hebben de altaarplank vernieuwd en Amanda zorgde voor een nieuw altaarkleed. Ze zet de kaarsen nu nog wat steviger vast, zodat iedere nacht er in deze donkere tijd weer een lichtje als een kerstster brandt op het Pleintje van de Muneskapel.

Op 28 mei 2005 organiseerde het wijkcomité een fietstocht naar de kapelletjes in Ezaart, Millegem, Achterbos en natuurlijk naar het Munesdapel. Marcel Hannes van de Molse gidsenkring begeleidde ons. Hij had zelfs de sleutel van de grootste kapellen.

De kerstkaart met de beste wensen voor 2014. Deze wondermooie kerstkaart met het Muneskapelletje is van de hand van Joost Lauwers (fotoclub Doka) uit de Martelarenstraat. Een tijdloze winterse uitstraling

Op deze foto uit 2016 weelderige paasbloemen en snoeiërs van de gemeente die de laagste takken aan het Muneskapelletje aan het inkorten waren.

Door de felle droogte in de zomer van 2020 werden de wijkpleintjes van Ginderbroek helemaal dor en bruin gekleurd, ook rond het Muneskapelletje.

Mei 2021: het structureel maaien aan het Muneskapel waardoor het pleintje een paradijs blijft voor vogels, bijen en andere insecten.

De Kapelletjesboom, Polderstraat

Verteld door Alouiza Schroyen, Martelarenstraat,
voorheen Polderstraat.

Op het eind van de Polderstraat staat de gerestaureerde hoeve Venakker, ook wel eens de Polderhoeve genoemd.

Mijn grootmoeder Fien Hens woonde in het eerste huis voorbij de Venakker. Omdat haar oudste dochter Mie, mijn moeder, vaak ziek was - ze hadden bij haar een nier afgepakt en sindsdien was ze nooit erg gezond meer geweest - liet ze in 1922 aan de voorste lindeboom voor de Venakker een kapelletje hangen.

Het was mijn oom Nand van Paultje van de Busser (Ooms), een vrijgezel en die bij ons thuis inwoonde, die elk jaar tegen de meimaand het kapelletje van de boom haalde en het een fris kleurtje gaf.

We spraken altijd van de 'Kapelletjesboom'.

We waren thuis met vier meisjes. De grootste versierden de meikrans met witte en blauwe bloemen van crêpepapier en de kleinste moesten lintjes knippen. Ook Anneke Lodewijckx was handig in het maken van papieren bloemen.

Mijn oom Nand van Paultje stond 's morgens van de eerste mei heel vroeg op om het versierde meiboompje boven het kapelletje vast te maken. Hij zou het nooit de avond tevoren gedaan hebben, want dan konden de papieren bloemen verregenen en op de eerste dag van mei moest alles tiptop zijn.

Moeders van de Polderstraat die een genezing, een goede bevalling of een andere gunstige afloop wilden afsmeaken, staken er dan telkens een kaarsje van Scherpenheuvel aan.

Was een buur uit de Polderstraat ernstig ziek, dan deed men een noveen (negen dagen na elkaar), niet aan de Kapelletjesboom maar dan ging men naar de Muneskapel in de Veldstraat (de Martelarenstraat.)

Door de regen, wind en vorst takelde het kapelletje in de loop der jaren af. Soms gooiden de kinderen van Polderstraat en Kleppenberghet glas van het kapelletje stuk en dat allemaal zette kwaad bloed bij mijn oom die het steeds moest herstellen. Hij werd dat moe.

‘Dat is geen hartinfarct waard’, zeiden we. ‘Neem het kapelletje van de boom en hang het maar bij u in de tuin, achter de gevel.’

Ook al omdat zijn oude benen de ladder niet meer zo vlot op konden, nam hij het kapelletje mee naar onze tuin.

In 1983 stierf onze nonkel Nand. Na zijn dood is het Mariabeeld verhuisd naar mijn zuster Melanie in de Hoogstraat en het kapelletje is in mijn tuin in de Martelarenstraat terecht gekomen.

Het Mariabeeldje uit de Polderstraat
in het rotstuintje van Melanie in de Hoogstraat

Het kapelletje uit de Polderstraat met
twee Lievevrouwtjes van Alouiza
in de Martelarenstraat

Enkele jaren later klopte de jeugd van de Polderstraat een basketring tegen die lindeboom, op dezelfde hoogte als waar vroeger het kapelletje had gehangen. De jongens haalden hun hart op: een balspel in open lucht, in het midden van een straat zonder verkeer, zonder dat er ruiten konden worden stukgegooid. Wat een weelde!

Maar door een gebrek aan spelende kinderen en door de tand des tijds hangt nu nog alleen een afgebladderd bord aan de boom.

De boerderij Venakker en de lindeboom met de basketplank die intussen ook al is opgeruimd.

Ondertussen lieten Katrien en Ludwin Berkman (Elcom) een nis metselen in de buiten-

muur van hun tuin, aan de kant van de Polderstraat. Het was Marcel Roofthoofd die voor het niskapelletje een metalen lijst smeedde en er glas in plaatste. Julia Ceuppens bracht een Mariabeeld van Scherpenheuvel mee.

Toen we lang geleden een foto van dat kapelletje gingen nemen, speelde er een meisje van een jaar of tien in de poort ernaast.

‘Jullie hebben een mooi kapelletje’, zeiden we gemeend.

‘O ja?’, zei het meisje glimlachend. ‘Dank u wel, mijnheer.’

Later vernamen we dat dat vriendelijk meisje Liesbeth was, de dochter van Katrien en Ludwig Berkman.

Het kapelletje van To Rooy van de smid, op het einde van Ginderbroek

Op de weg Mol-Geel komt de Oude Molenstraat uit. Daar recht tegenover stond lang geleden de kleine werkmanswoning van Smed Van Rooy. Op de hoek ervan liep een paadje naar de Nete en daar stond voor de smidse een wilde kastanje met een kapelletje, het kapelletje van To Rooy, de dochter van smid Charel Van Rooy. Zij zal later trouwen met Gust Dekoninck, ook de Facteur of de Dove genoemd.

Het was een pracht van een kastanjeboom, vooral als de witte kegels volop bloeiden. De meisjes sprongen en dansten er rond en voor de jongens was het de boom waartegen men met ogen dicht moest gaan staan bij het aftellen om 'piepelingeburge' of verstopperkje te spelen. Later woonde er Staf Van Beylen, de vader van Mit van Remie Staes, die de stiel van smid van Charel Van Rooy geleerd had.

Staf was een echte wandelaar en soms keerde hij pas terug als het donker was.

‘Mannen, kom eens kijken! De lichtjes branden weer!’ riep hij de kinderen naar buiten. Onder de kruin van de kastanjeboom krioelde het van glimwormpjes. Betoverend!

Toen in 1930 de zogenaamde ‘Blokjesweg’ Mol-Geel werd verbreed, stond die kastanjeboom in de weg. Op het perceel ernaast, waar madame Pleuni woonde, werd een dikke stam wat meer achteruit vastgezet, waaraan men het kapelletje kon vastmaken.

Het perceel met het kapelletje werd later gekocht door ‘Dikke’ (Harry) Stijns.

Zijn zoon Charel die getrouwd was met Sieke Van Hove, bouwde er in 1960 (nu Ezaart 1).

Het kapelletje aan de staak werd weggenomen, maar zij lieten in de voorgevel van hun woning een nis voor een kapelletje aanbrengen. Smeedwerk en glas beschermden het Mariabeeldje.

Jos Mertens uit de Oude Mollenstraat herinnerde zich nog dat vlak voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in mei 1940 de kinderen van de school van Ezaart naar de Kleppenbergh kwamen om het vernieuwde kapelletje in te wijden.

Het gevelkapelletje van Regine en Gusta Ooms, Rijpad

Als de meisjes van voor de oorlog veertien jaar waren, gingen ze naar de weverijen of sigarenfabrieken, hielpen thuis op de boerderij of gingen dienen. De jongens zochten werk in de fabrieken en de mijnen. Van verder studeren was toen voor de jongeren nog weinig sprake.

Die jaren waren de bloeiperiode van de K.A.J., een jongerenbeweging van meisjes en jongens die gingen werken. De katholieke arbeidersjeugd stond toen onder de bezielende leiding van priester Cardijn.

Op zeker ogenblik waren er meer dan 300 leden in Mol.

Regine en Gusta Ooms, twee gezusters uit de Rijpad, waren zeer actief betrokken bij de K.A.J. en Regine werd zelfs leidster.

Later kwamen de oud-leidsters nog geregeld samen, ook nog toen ze al getrouwd waren.

Toen Regine en Gusta tijdens een bijeenkomst spraken van een tweewoonst te bouwen, beloofde de proost dat hij hun nieuwe woning zou komen inzegenen. Maar hij overtuigde ze ook om een kleine nis in de voorgevel te voorzien voor een beeld van Onze-Lieve-Vrouw.

1939 – Kruishulde op Goede Vrijdag om 3 uur in de weverij Van Hoof: Regine zit uiterst links, en Gusta staat vooraan met lichte voorschot,.

Met Goede Vrijdag hielden de kajotsters een korte paaswake in hun fabriek. Enkele minuten voor drie uur liet men een signaal weerklinken en de meeste werknemers kwamen dan afgezakt naar het atelier, waar de kajotsters een kruisbeeld op een tafel met kaarsen hadden versierd, samen met de vlag van de KAJ.

Om drie uur volgde dan een korte kruishulde. Regine bad voor en de anderen volgden ingetogen haar voorbeeld met gevouwen handen. Het gebedsmoment werd afgesloten met een Marialied.

Na deze korte huldebetoon trokken velen hun werkschort uit en liepen naar de kerk om in processie mee op te stappen naar de Vijftien Kapelletjes in Achterbos

Het gevelkapelletje van Lucienne Mols, Beemdenstraat

Lucienne Mols en Rik Janssen bouwden in de Beemdenstraat. Zij lieten in de voorgevel een nis metselen, waarin een Onze-Lieve-Vrouwebeeld werd geplaatst.

Dit deden ze uit dankbaarheid dat ze daar hebben mogen bouwen en als zegening van de leden van het gezin.

Later werd de woning gekocht van Christel Delvaux en Wilfried Janssens en nu woont Hilde Delvaux er.

Het stenen zuilkapelletje, Borgerhoutsendijk

Vele kapelletjes bevonden zich vaak wat verloren in het landschap en hebben daarom een nogal onbeschreven geschiedenis. Het stenen zuilkapelletje aan de Borgerhoutsendijk echter heeft al een bewogen leven achter de rug.

Er hing een kapelletje aan een boom naast de woning van Marie Luyten, beter bekend als Marie van Borgerhout. Die boom stond zo dicht tegen de weg dat wie met de tram er voorbij reed, het gemakkelijk met zijn hand kon aanraken.

Iemand vertelde dat Stans Melia het kapelletje daar zou gehangen hebben, maar wij vermoeden dat het is gebeurd door de familie Luyten, omdat het een zeer kerkelijk gezin was. Al in 1900 gingen de gezusters Stefanie en Maria Luyten op bedevaart naar Lourdes en in 1930 (foto) herhaalden ze die tocht.

Bij hen werden ook de panelen van het rustaltaar bewaard, dat aan de andere kant van de weg werd opgesteld tijdens de Sacramentsprocessie en ook tegen de thuiskomst van de bedevaarders van Scherpenheuvel. Marie van Borgerhout ging in de week vaak naar de mis in Mol-Centrum, in de winter gehuld in een kapmantel.

Bij de verbreding van de weg naar Meerhout werd de boom omgehakt en het kapelletje kreeg een plaats aan de andere kant van de weg op het kleine pleintje van de Borgerhoutsendijk.

In de jaren zestig verdween de Mariadevotie grotendeels uit het leven van de mensen. Maar in 1979 raapten enkele Molse wijkcomités de verloren draad weer op. Bij de voornaamste kapelletjes werd in de lentemaand weer gezamenlijk een tientje of een rozenhoedje gebeden, zo ook aan het kapelletje van de Borgerhoutsendijk.

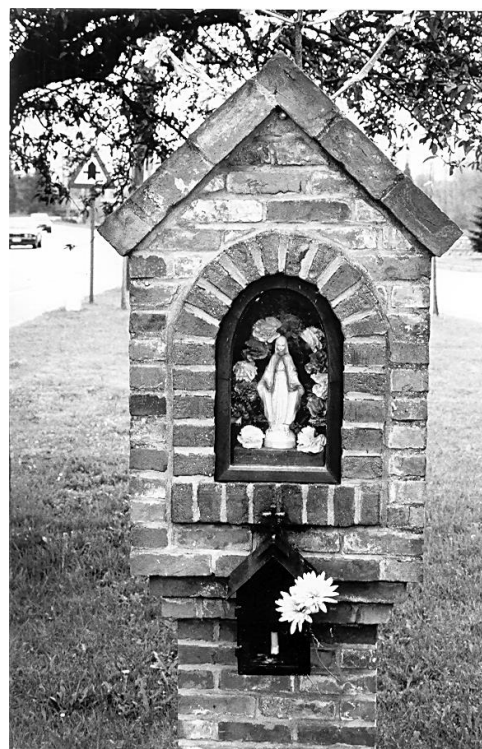
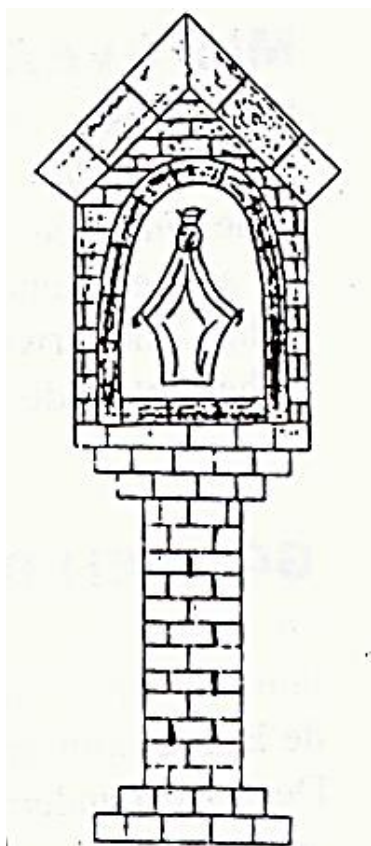
Het was Maria Smaers die in de portierswoning van het waterzuiveringsstation aan de Borgerhoutsendijk woonde, die zou voorbidden.

De bewoners van de Borgerhoutsendijk drongen er in 1981 op aan om er een stenen kapelletje te bouwen. Het waren vooral Maria Van Beylen, Bertha Van Decraen, Anna Van Baelen, Clara Beyens en Maria Smaers en haar man Gène Van Clé, die het voortouw namen.

‘We hebben nogal moeten zeuren bij de gemeente eer ze toehapte’, vertelden ze later. De burens hadden ook contact gezocht met gemeenteraadslid Rik Geyzen

van de Beekstraat, die het voorstel zelfs tot op de gemeenteraad bepleitte. Met gunstig gevolg.

Met Gène Van Clé als werfleider van de technische dienst, metselden de gemeentewerklieden een stenen zuilkapelletje op het pleintje van Borgerhoutsendijk.

Tekening: Joël Knaeps,
11 jaar, Borgerhoutsendijk.

Op vraag van Gerard Van Baelen smeedde de technische school Sint-Paulus een lantaarn en Clara van Bazarke schonk het Maria-beeld. De burens zorgden voor de kaarsen en de bloemen. Maria Smaers bad voor en wanneer zij later verhuisde naar de Korenbloemenstraat, namen Maria Van Beylen en Lucie Donks haar taak over. Enkele jaren later plaatste de gemeente een drietal rustbanken rond het kapelletje en tijdens de meimaand nog houten panelen om de Mariavereerders tegen wind en het geraas van de auto's af te scher-
men.

In 1987 had de gemeentelijke groendienst een voorstel uitgewerkt om het pleintje van Borgerhoutsendijk te vernieuwen.

Op dinsdag 10 maart van dat jaar had schepens van Milieu, Walter Pauwels, en de verantwoordelijke van de gemeentelijke groendienst, Vic Seymens, de omwonenden en het wijkcomité uitgenodigd in café De Bacchant, de nieuwe naam van café Borgerhout.

Aan de hand van de voorontwerpen, lichtten ze hun bedoeling toe. Volgende elementen kwamen in het plan voor: meer verhevenheid, granieten keien tussen de grondbedekkers, struiken en grassen en in het midden zou een ruimte van 4 meter bij 4 meter komen, grotendeels verborgen vanaf de weg, met daarin een Mariabeeld.

Het geheel leek een modern concept, maar enkele burens waren van mening dat de hoogte van de hellingen overdreven waren, zodat ze geen uitzicht meer hadden op de weg. Tijdens de vergadering werd de hoogte terug gebracht op anderhalve meter.

Het schepencollege en de gemeenteraad moesten nog wel de goedkeuring voor de renovatie geven en de nodige financiële fondsen stemmen. De groendienst stelde als streefdatum mei 1991. Maar van al die plannen is er nooit iets in huis gekomen. De ontwerpen zijn ook niet meer teruggevonden in de gemeentelijke diensten.

Mit Van Beylen, Borgerhoutsendijk

Een jonge chauffeur had op zaterdagavond van 5 april 1997 de bocht van de Borgerhoutsendijk niet kunnen nemen, slingerde van de baan en reed het kapelletje omver. Het religieuze monumentje weerstond de slag niet.

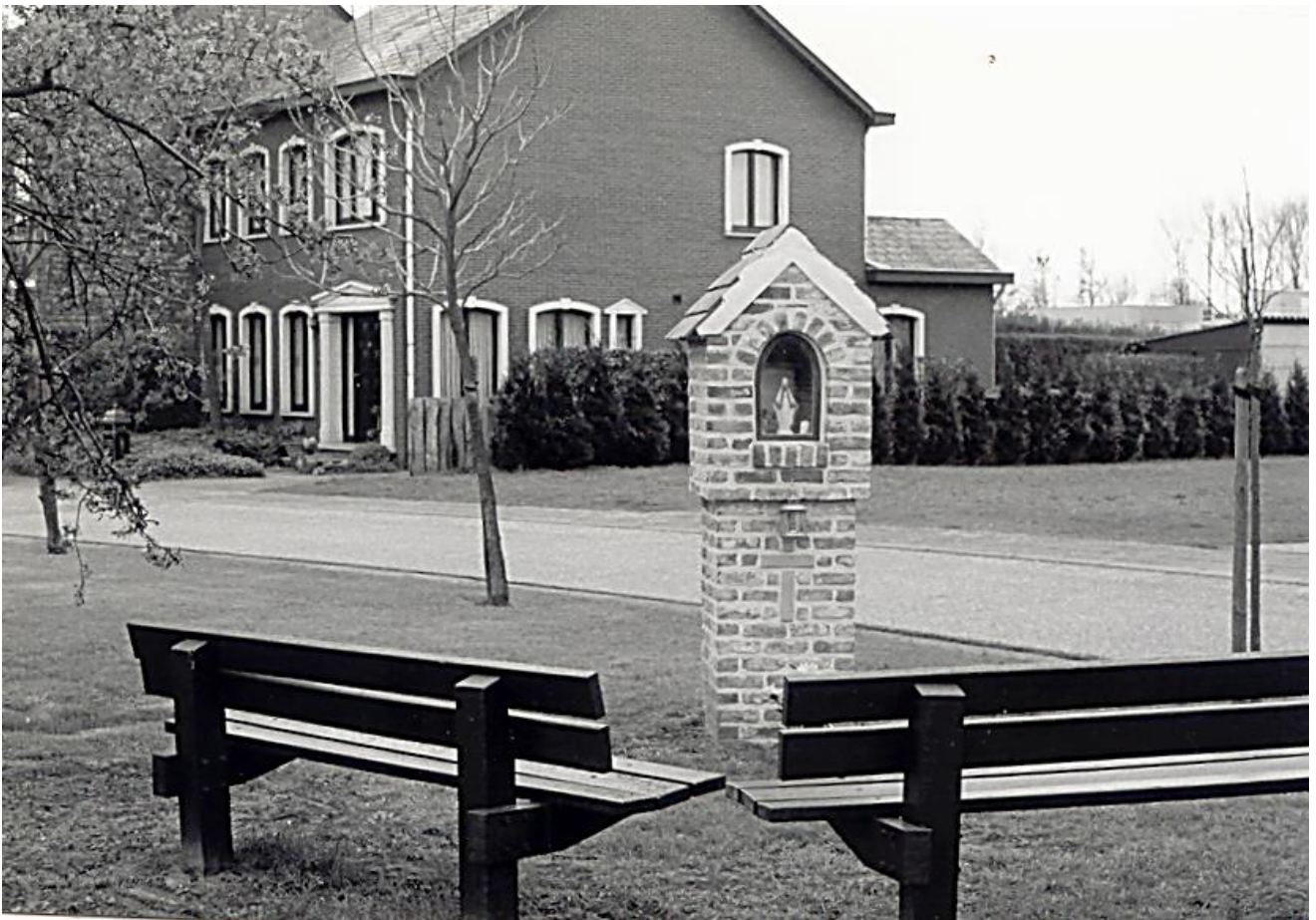
De auto schramde eerst de elektrische paal, verpulverde een zitbank, velde enkele boompjes om vervolgens het kapelletje in tweeën te rammen. Het voetstuk werd uit de grond gerukt en het lantaarntje volledig geplet. Alleen het Mariabeeld overleefde wonderwel de klap.

Enkele weken na het ongeval werd er een noodkapelletje opgericht en het jaar daarop metselden de gemeentewerklieden het kapelletje in zijn oorspronkelijke vorm weer helemaal op.

Het noodkapelletje op een staak

Het vernieuwde kapelletje met de rustbanken

In 2000 plantte V.V.V.-Mol ter ere van het millenniumjaar 2000 naast het kapelletje een kleinschalige linde.

Ze metselde er ook een gedenkzuiltje, waarop een kort gedicht stond: *Ik zal de boom zijn, hoog, strak tegen de wind of langzaam buigend in een ruisend lied.*

In augustus 2009 werd het kapelletje aan de Borgerhoutsendijk al voor de derde keer moedwillig vernield. De eerste twee keren had Remy Staes uit de Borgerhoutsendijk het zelf wel kunnen herstellen. Maar toen hij op de laatste zondag van juli 's morgens voorbij het kapelletje kwam, schrok hij van de ravage die er weer was aangericht. De kroon met witte en blauwe bloemen was van de muur getrokken en middendoor gebroken. Ook de lantaarn lag op het gras en om die uit de muur te wringen heeft men zeker een breekijzer of een koevoet nodig gehad.

Omdat het al de derde keer op korte tijd gebeurde, heeft het wijkcomité er de politie bij geroepen, die de nodige schade heeft vastgesteld en een proces-verbaal tegen onbekenden opstelde.

Remie Staes en Louis Van Baelen, de voorzitter van het wijkcomité, zijn de verwoesting aan het kapelletje aan het herstellen.

Ook het straatbord Beemdenstraat werd die avond of nacht afgerukt. Waren het rondtrekkende vandalen?!

Tijdens de coronapandemie in 2020, 2021 en zelfs in 2022 had de gemeente stickers op de banken gekleefd met de een van de toen geldende maatregelen: op veilige afstand van 1,50 m van elkaar.

Vele generaties hebben aan de devotie rond de kapelletjes gebouwd en er zorg voor gedragen. Ze speelden een belangrijke rol in het leven van onze voorouders en waren uitingen van hun geloof en godsvrucht. Het waren eenvoudige gelovigen die de geschiedenis van onze kapelletjes hebben geschreven en gekleurd als stille religieuze getuigen van onze voorouders.

‘Capella’ betekent mantel en biedt geborgenheid, bescherming en veiligheid. Onze voorouders konden er hun hart uitstorten: de vreugde en de pijn, de hoop en de ontgoocheling van jezelf en van anderen.

In 1996 organiseerde Davidsfonds een cartoonwedstrijd. Het thema was: de stille Kempen. Winnaar werd Bert Nuyts van Pater Van Henckxthovenstraat met zijn jeugdherinneringen bij een kapelletje.